

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketoiminnan logistiikka

2025

Katariina Mäkinen

Trumpin hallinnon tullit

- Vaikutukset sekä selviytymismahdollisuudet suomalaisille vientiyrityksille

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Liiketoiminnan logistiikka

2025 | 36 sivua

Katariina Mäkinen

Trumpin hallinnon tullit

- Vaikutukset sekä selviytymismahdollisuudet suomalaisille vientiyrityksille

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää mitä vaikutuksia suomalaisille vientiyrityksille syntyisi, jos presidentti Donald Trumpin hallinto asettaisi tuontitulleja Euroopan unionista tuleville tuotteille. Työssä annetaan yrityksille konkreettisia keinoja ennakoida ja reagoida vaikutuksiin.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostuu kansainvälisen kaupan sekä mahdollisten vaikutusten käsittelystä hyödyntäen sekä kirja- että nettilähteitä. Nykytilaa pohjustetaan käsittelemällä 2000-luvun Yhdysvaltojen ja Suomen sekä EU:n välistä transatlanttista suhdetta. Toiminnallinen osa koostuu vaikutusten pohdinnasta ja lopulta johtopäätöksistä.

Opinnäytetyön tutkimuksen myötä nousseita vaikutuksia suomalaisille vientiyrityksille on laaja-alaisia. Yritysten tuotteiden ja palveluiden kysyntä Yhdysvaltojen markkinoilla tulee laskemaan korkeampien tullimaksujen myötä, koska yritysten tulee nostaa hintojaan korvatakseen tullimaksun hinnan. Tullien myötä yritykset tulevat myös kohtaamaan toimitusketjun haasteita. Tutkimuksen myötä ymmärrettiin, että suomalaisyritysten tulee kartoittaa korkeiden tullimaksujen aiheuttamat vaikutukset sekä laatia selviytymissuunnitelma. Yritysten on mahdollista etsiä uusia markkinoita korvatakseen Yhdysvalloissa menettämänsä myynnit tai keskittyä selviytymään markkinoilla vakiinnuttamalla asiakaskuntaa ja tekemällä tuotteestaan mahdollisimman kilpailukykyisen.

Asiasanat:

Vienti, tariffit, kauppasota, Yhdysvallat

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Business logistics

2025 | 36

Katariina Mäkinen

Tariffs of the Trump Administration

- Impacts and Survival Opportunities for a Finnish Export Company

The subject of this thesis is to examine the potential impacts on Finnish export companies if President Donald Trump's Administration were to impose tariffs on products from the European Union. The study provides concrete strategies for anticipating and responding to these effects.

The theoretical part of this thesis consists of an analysis of international trade and its potential consequences, utilizing both book and online sources. The current situation is outlined by examining the Transatlantic relationship between the United States, Finland and the EU in the 21st century. The practical part involves an evaluation of the impacts and concludes with final observations.

The findings indicate that the effects on Finnish export companies would be significant. Demand for their products in the U.S. market would decline due to higher tariff costs, as companies would have to increase prices to compensate for the additional expenses. Additionally, tariffs would create challenges in Supply Chain.

The study of this thesis highlights the importance of Finnish companies assessing the impact of high tariff costs and developing a survival strategy. Companies could explore new markets to offset the sales lost in the U.S. or focus on maintaining their market position by solidifying their customer base and making their products as competitive as possible.

Keywords:

Export, tariffs, Trade War, United States

Sisältö

Käytetyt lyhenteet tai sanasto	6
1 Johdanto	7
2 Kansainvälisen kaupan merkitys	9
2.1 Yrityksen kansainvälistyminen	9
2.2 GATT ja WTO	11
2.3 Kansainvälisen kaupan rooli Suomessa	12
2.4 Euroopan unionin tausta ja merkitys kaupankäynnissä	13
2.5 Vientitoiminta ja -menettelyt	13
3 Tullijärjestelmä ja talouden toimijat	15
3.1 Euroopan unionin tullialue	15
3.2 Tullimaksut	15
3.3 AEO-sertifikaatti ja -toimijat	16
4 Transatlanttinen suhde	17
4.1 Transatlanttisen suhteen tausta	17
4.2 Yhdysvaltojen ja EU:n väliset kauppasuhteet	17
4.3 Vientituotteet Suomesta Yhdysvaltoihin	19
5 Trumpin hallinnon politiikka	21
5.1 Trumpin uusi kauppapolitiikka	21
5.2 Protektionismi	22
5.3 Trumpin ja Kiinan suhteet	22
6 Tullien vaikutukset suomalaisille vientiyrityksille	24
6.1 Suorat vaikutukset	24
6.2 Epäsuorat vaikutukset	25
7 Miten vastata tullien aiheuttamiin vaikutuksiin	27
7.1 Riskin kartoitus	27
7.2 Vaikutuksien ennakointi	28

7.3 Vaikutuksiin reagointi	30
----------------------------	----

8 Loppuluku	31
--------------------	-----------

Lähteet	33
----------------	-----------

Kuvat

Kuva 1. SWOT-analyysi	11
-----------------------	----

Kuviot

Kuvio 1. Tavara- ja palvelukauppa EU:n ja Yhdysvaltain välillä.	19
---	----

Kuvio 2. Suomen tavara- ja palvelukauppa Yhdysvaltojen kanssa.	20
--	----

Käytetyt lyhenteet tai sanasto

"America First"	Presidentti Donald Trumpin politiikka, jossa Yhdysvaltain kansallinen asema asetetaan etusijalle
9/11	11.9.2001 Yhdysvalloissa tapahtunut terrori-isku
AEO	Valtuutettu talouden toimija, Authorised Economic Operator (Euroopan komissio 2016)
BKT	Bruttokansantuote
EU	Euroopan unioni
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade, WTO:n edeltäjä
Inflaatio	Yleisen hintatason nousu, jolloin rahan ostovoima heikkenee
Kolmannet maat	Euroopan unionin tullialueen ulkopuoliset maat
Nato	Pohjois-Atlantin kansainvälinen sotilas- ja puolustusliitto
Protektionismi	Talouspolitiikka, jolla suojellaan oman maan taloutta rajoittamalla ulkomaankauppaa
SWOT-analyysi	Työkalu, jolla voidaan kartoittaa yrityksen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat
Toimitusketju	Kattaa tuotteen koko ketjun raaka-aineen hankinnasta loppuasiakkaalle
Tullimaksu (tariffi)	Tullin kantama hinta eli vero, joka kannetaan, kun tuote tuodaan maahan
WTO	World Trade Organization eli Maailman kauppajärjestö

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aiheena on selvittää, miten presidentti Donald Trumpin hallinnon mahdollisesti asetettavat tullit vaikuttaisivat suomalaisiin vientiyrityksiin. Tullimaksut olisi tarkoitus asettaa kaikille tuotteille, jotka tulevat Yhdysvaltojen sisämarkkinan ulkopuolelta.

Donald Trump valittiin Yhdysvaltain presidentiksi jo toistamiseen vuoden 2024 presidentinvaaleissa. Näin hänestä tuli Yhdysvaltojen 47. presidentti. Trump on tunnettu kovasta kauppaa- ja maahanmuuttopolitiikastaan. Erityisesti hänen politiikkaansa kulminoivat protektionistiset taloustoimet esimerkiksi Kiinaa vastaan, sekä rankka maahanmuuttopolitiikka. Ensimmäisen kerran Trumpin huomio kiinnittyy EU:hun vasta nyt toisella kaudellaan, kun hän suunnittelee tulleja myös tänne.

Tullit ovat kauppapolitiikan väline, jolla Trumpin hallinto aikoo asettaa tulleja paitsi rajanaapureilleen Kanadalle ja Meksikolle, myös Kiinalle sekä EU:lle ja muulle maailmalle. Tullit asetettaisiin suojellakseen Yhdysvaltojen omaa markkinaa sekä Yhdysvalloissa valmistettuja tuotteita ja palveluita. Tällä politiikalla yritetään lisätä työpaikkoja Yhdysvaltojen sisälle.

Yhdysvallat on Suomen tärkein vientimaa, ja siksi Trumpin kauppapolitiikalla voi olla suuriakin vaikutuksia Suomen ja EU:n talouteen. Opinnäytetyössä selvitetään mitä nämä tullien aiheuttamat vaikutukset olisivat, sekä miten yritykset voivat ennakoida ja reagoida niihin. Työssä keskitytään suoriin sekä epäsuoriin vaikutuksiin, joita yrityksille mahdollisesti syntyy. Työn tarkoituksena on antaa yrityksille keinoja ennakoida ja myöhemmin reagoida vaikutuksiin.

Työ koostuu johdannosta, teoria- sekä toiminnallisesta osasta, pohdinnasta ja loppuluvusta. Teoriassa pohjustetaan case-tilannetta tutustumalla aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen ja käsiteltäviin käsitteisiin. Siirryttäessä toiminnalliseen osaan, alustetaan ensin Yhdysvaltain nykytilannetta sekä käsitellään ja reflektoidaan lähteistä löytynyttä ajankohtaista aineistoa etsittäessä tietoa mahdollisista tullien aiheuttamista vaikutuksista.

Työn teoriaosa koostuu aiheeseen liittyvän lähteiden käsittelystä. Tällöin saadaan kattava pohja kansainvälisestä kaupasta, Yhdysvaltojen nykytilanteesta sekä viennin keskeisestä käsitteistöstä. Työn toiminnallisessa osassa etsitään tietoa aiheesta ajankohtaisesta mediasta, sekä tarjotaan yrityksille keinoja ennakoida sekä reagoida tullien aiheuttamiin vaikutuksiin.

Aihe on laaja ja siksi se rajataan vain suomalaisiin yrityksiin. Tullien vaikutuksia käsitellessä ei unohdeta, että Suomi on osa Euroopan unionia ja Suomeen kohdistuvat vaikutukset ovat miltei samanlaisia muuallakin kauppaliiton sisällä.

Opinnäytetyö toteutetaan kvalitatiivisena eli laadullisena tutkimuksena. Työ on luonteeltaan kokonaisvaltaista tiedon hankintaa, ja aineisto kootaan luonnollisesta todellisesta tilanteesta. Työ perustuu tietoon ja sen hakuun, sekä tulosten reflektointiin. Aineistoa käsitellään syvällisesti ja sen näkemyksen pohjalta, joka on syntynyt yksityiskohtaisen perehtymisen avulla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 164-165.)

Opinnäytetyön myötä saatujen tulosten odotetaan olevan osittain ennalta arvattavia ja osittain yllättäviä. Työ toimii kattavana kartoituksena yrityksille, joilla on vientiä Yhdysvaltoihin. Siksi on tärkeää, että listataan tutkimuksen myötä esille nousseet seikat, jotta voidaan huomioida epäsuorat ja yllättävätkin vaikutukset, joita ei tulla ajatelleeksi. Kirjoittaja uskoo, että opinnäytetyöstä voi olla hyötyä vientiyrityksille, jotka käyvät kauppaa Yhdysvaltoihin, sillä epäsuorien ja monivaiheisten vaikutusten tunnistaminen edellyttää perusteellista tutkimusta ja panostusta.

2 Kansainvälisen kaupan merkitys

Kansainvälinen kauppa tarkoittaa transaktioita tavaroilla, palveluilla ja pääomalla. Käytävän kaupan markkina on siellä, missä ostajat ja myyjät jollakin tavalla ovat yhteydessä tarkoituksenaan toteuttaa transaktioita. Kv-kauppaa toteuttavat erilaiset yritykset, mutta myös valtiot ja muut julkisen sektorin yksiköt, yksityishenkilöt, kotitaloudet, kansainväliset organisaatiot sekä lukemattomat muut toimijat. (Seristö 2002, 46.)

Kansainvälistä kauppaa käydään, jotta saataisiin hyödykkeitä ja uutta teknologiaa, jota meidän markkinallamme ei ole saatavilla.

Markkinointivaltaisessa yhteiskunnassamme on huomattava, että sekä myyntiä että ostamista ohjailevat pohjimmiltaan ihmisen monimutkaiset sosiaaliset tarpeet (Iloranta & Pajunen-Muhonen 2018, 34).

Kansainvälinen liiketoiminta sisältää monenlaista kansallisia rajoja ylittävää toimintaa. Toimintoja ovat tavaroiden ja palveluiden tuonti ja vienti, pääoman siirrot ja investoinnit maasta toiseen sekä tietotaidon ja käyttöoikeuksien kauppaa maasta toiseen. (Seristö 2002, 9.)

2.1 Yrityksen kansainvälistyminen

Kansainvälistyminen on kokonaisvaltainen strateginen prosessi, jossa yrityksen kansainvälisen liiketoiminnan osuus kansainvälisissä operaatioissa kasvaa. Kokonaisvaltainen kansainvälistyminen kattaa sisäänpäin suuntautuvan kansainvälistymisen, esimerkiksi raaka-aineiden tuonnin sekä suorat investoinnit, ulospäin suuntautuvan kansainvälistymisen eli viennin ja ulkomaalaisen valmistuksen sekä yhteistoiminnalliset operaatiomuodot strategisiin alliansseihin asti. (Vahvaselkä 2009, 17.)

Kansainvälistymisen määritelmää kulminoii yhä enemmän hitaasti ja vaihteittain etenevä prosessi, missä tietoa ja kokemusta lisätään verkostoitumalla. Pienten-keskisuurten yritysten kansainvälistyminen kuvaa yleensä parhaiten yrityksen

kansainvälistymisprosessia, sillä kansainvälistyminen on opittu niissä vaiheittain, jolloin tavoitteena on ollut kasvaa markkinoita laajentamalla. (Vahvaselkä 2009, 18.)

Kansainvälistyminen ja globalisoituminen vaativat merkittävästi erilaista kokemusvarantoa, osaamis pohjaa ja johtamiskäytäntöä. On tärkeää nähdä liiketoiminnan eteneminen vaiheistettuna kehitysprosessina, jolloin pystytään välttämään yrityksen putoaminen mahdolliseen kansainvälistymisansa. (Seristö 2002, 37–38.)

Kansainvälistyminen alkaa usein ylimmän johdon kiinnostuksesta laajentaa markkinoita. Prosessin käynnistyttyä palkataan usein osaavaa henkilöstöä sekä lisätään kokemusta ja tietoa. Etabloituminen tarkoittaa yrityksen pitkäaikaista sitoutumista investointien kautta kohdemarkkinoille. Ulkomaisten investointien myötä yritykselle syntyy usein tarve perustaa myyntikonttori, varasto tai oman kokoonpano- tai tuotantoyritys kohdemarkkinoille. Toiminnan kasvattaminen kohdemaassa lisää entisestään resurssien ja osaamisen lisäämistä, mutta tuo mahdollisuuden toimia lähellä asiakasta. (Vahvaselkä 2009, 18.)

Ennen kansainvälistymisen suunnittelua ja vientitoiminnan aloittamista tulisi ensimmäiseksi käydä läpi omat realistiset mahdollisuudet vientitoiminnan käynnistämiseen. SWOT-analyysin avulla saadaan kattava otos yrityksen vahvuuksista, heikkouksista, mahdollisuuksista ja uhkista. (Melin 2011, 17.) Analyysillä hahmotetaan kuinka vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat voidaan jakaa kuvion avulla sisäiseen- ja ulkoiseen ympäristöön (Kuva 1).

	+	-
Ulkoinen ympäristö	S Vahvuudet	W Heikkoudet
Sisäinen ympäristö	O Mahdollisuudet	T Uhat

Kuva 1. SWOT-analyysi

2.2 GATT ja WTO

Maailmankauppajärjestö WTO aloitti toimintansa vuonna 1995 ja sopimuksessa vahvistetaan järjestön tehtävät, organisaatorakenne, päätöksentekojärjestelmät ja järjestöön liittymiset. Ylintä päätäntövaltaa WTO:ssa käyttää ministerikokous, joka kokoontuu vähintään joka toinen vuosi. Väliaikoina päätökset tehdään yleisneuvostossa. (Pehkonen 2000, 34.) Vuonna 2024 WTO:n jäseniä oli 166 (WTO 2024).

Toisen maailmansodan jälkeen kansainvälinen kauppa on vapautunut (Pehkonen 2000, 30). Sotien jälkeen kaupan esteiden vähentämiseksi ja kansainvälisen työnjaon edistämiseen on pyritty johdonmukaisemmin kuin koskaan aikaisemmin. Kehitys toisen maailmansodan jälkeen eroaa sotien aikaisesta kehityksestä, jolloin kaupan reaalista kasvua ei juuri tapahtunut. (Reinikainen 2001, 317.)

Vapautumista edesauttamaan on perustettu järjestöjä ja solmittu alueellisia ja maailmanlaajuisia sopimuksia. Sopimuksissa sovitaan pelisäännöistä ja rajoitetaan valtioiden mahdollisuuksia estää tuontia tulleilla ja muilla kaupan esteillä. (Pehkonen 2000, 30.)

WTO:n toiminta alkaa, kun maailmanlaajuisen kaupan vapauttamiseksi solmittiin GATT-sopimus vuonna 1947, jolloin 23 valtiota allekirjoitti sopimuksen kaupan säännöistä. Suomi liittyi tähän sopimukseen vuonna 1950. GATTin tullien ja muiden kaupan esteiden poistamiseen tarkoitettuja neuvottelujaksoja kutsutaan kierroiksi. Viimeisimmällä Uruguayn kierroksella vuonna 1994 maat allekirjoittivat Maailman kauppajärjestön WTO:n perustamissopimuksen. WTO jatkaa GATTissa tehtyä työtä ja toiminnallaan pyrkii valvomaan kaupan vapautumista. (Pehkonen 2000, 30–31.)

2.3 Kansainvälisen kaupan rooli Suomessa

Ulkomaankaupalla on merkittävä asema Suomen kansantaloudessa. Suomi on pieni ja avoin markkinatalousmaa, jonka vauraus on riippuvainen ulkomaankaupasta. Käymällä ulkomaankauppaa Suomi saavuttaa merkittäviä etuja ja ulkomaankauppa tekee mahdolliseksi erikoistumisen joillekin harvoille tuotannon aloille. (Pehkonen 2000, 9; Melin 2011, 10.)

Yritystasolla ulkomaankauppa mahdollistaa suuremmat valmistussarjat, jolloin kustannukset tuoteyksikköä kohden alenevat, mikä parantaa tuotteiden kilpailukykyä. Laajan sarjatuotannon jakelu käy ainoastaan laajoilla markkinoilla, ja pienen maan tuottaja voi löytää ne vain ulkomailta. (Pehkonen 2000, 9.)

Suomessa vienti alkoi toisen maailmasodan jälkeen 1945 Neuvostoliitolle toimitettavien sotakorvausten myötä. Pakkovienti Neuvostoliitolle oli ilmaisvientinä, mutta auttoi kehittymään kohti teollisuustuotteiden valmistuksen asiantuntijuutta. Viimeisten sotakorvausten jälkeen vuonna 1952 Neuvostoliitto jatkoi vielä hyväksi havaittujen tuotteiden tuontia, mutta maksettuna vientinä. 60-luvun vientiä kulminoivat GATT- ja Fin-EFTA-sopimuksen kansainvälisen kaupan avaavat toimet, joiden myötä kysyntä kasvoi. Kansainväliset ja globaalit markkinat saivat alkunsa 1970-2000-luvulla ja avasivat maailman markkinan kaikille. (Seristö 2002, 19–22.)

Suomen ulkomaankauppa on ollut 2000-luvulla terveellä pohjalla, sillä vienti on ollut vuosittain suurempaa kuin maahantuonti. Myös kauppataase on ollut

ylijäämäinen. (Melin 2011, 10.) Kauppataseesta käy ilmi, miten hyvin tavaroiden viennistä saadut tulot ovat riittäneet tavaroiden tuonnista aiheutuneiden menojen maksamiseen. Jos vientitulot ovat suuremmat kuin on tarvittu tuonnin maksamiseen, kauppatase on ylijäämäinen, päinvastaisessa tapauksessa alijäämäinen. (Pehkonen 2000, 11–12.)

2.4 Euroopan unionin tausta ja merkitys kaupankäynnissä

Euroopan yhdyntymisen alkoi maailmansotien jälkeen 1950-luvulla, jolloin perustettiin Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (ECSC). Yhteisön tarkoituksena oli saattaa Saksan ja Ranskan hiili- ja teräsvarat ylikansallisen hallinnon alaisuuteen. (Pehkonen 2000, 36.)

Maiden välille tarvittiin laaja-alaista talouden integraatiota sopimalla myös talousyhteisön (EEC) ja Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) sopimukset vuonna 1957. Koska kolmijakoinen organisaatio koettiin kankeaksi, sulautettiin kolmen yhteisön toimielimet yhteiseksi Euroopan yhteisöksi (EC) vuonna 1967. Sopimus Euroopan unionista solmittiin vuonna 1992 ja se tuli voimaan vuonna 1993. Yhteisö laajeni vuonna 1993 Euroopan unioniksi, kun yhteistämisasiakirjalla muutettiin 1987 Rooman sopimusta, samalla liiton sisämarkkinat avautuivat. (Pehkonen 2000, 37.) Sopimuksella unioni laajeni vielä talous- ja raha- sekä poliittiseksi unioniksi (EPU) (Pehkonen 2000, 37).

Nykypäivänä ylintä päätäntövaltaa EU:ssa käyttää Euroopan unionin neuvosto eli ministerineuvosto (Pehkonen 2000, 38). Unionissa on ihmisten ja tavaroiden vapaa liikkuvuus (Melin 2011, 246).

2.5 Vientitoiminta ja -menettelyt

Kun yritys on havainnut tarpeen laajentaa toimintaansa ulkomaisille markkinoille, se aloittaa viennin. Tekijöitä, jotka saavat yrityksen käynnistämään ulkomaisen liiketoimintansa voivat olla globaalit-, kotimaakohtaiset-,

kohdemaakohtaiset-, toimialakohtaiset-, yrityskohtaiset- tai päätöksentekoon liittyvät tekijät (Seristö 2002, 27).

Yrityksen ulkomaisilla operaatioilla tarkoitetaan kaikkia niitä vaihtoehtoja, joilla saatetaan yrityksen tuotteet ulkomaisille markkinoille. Tavallisin on perinteinen vienti tai tuonti, jolloin tavaran valmistaja itse myy tuotteet suoraan ulkomaisille asiakkaille tai käyttää apunaan välijäseniä. Perinteisen viennin tai tuonnin sijasta yritys voi perustaa ulkomaille erillisen toimintayksikön, viejä esimerkiksi myynti- tai valmistusyksikön, tuoja ostoyksikön. (Pehkonen 2000, 49.)

Vienti voi olla luonteeltaan epäsuoraa, suoraa tai välitöntä (Pehkonen 2000, 49). Epäsuorassa viennissä yritys myy tuotteensa kotimaassa olevan välijäsenen kautta. Välijäsenenä voi olla joko vientiagentti, vientiliike tai vientiyhdistys. Välijäsenen on tarkoitus auttaa vientimaan markkinatuntemuksessa, johon lukeutuu esim. hinnat ja lainsäädäntö. (Pehkonen 2000, 49–51; Seristö 2002, 104–105.)

Käsite suora vienti tarkoittaa menettelyä, jossa viejä on suorassa yhteydessä ulkomaiseen edustajaan. Voidakseen valita omalle tuotteelleen sopivan edustusmuodon viejän on tunnettava vientimaan kaupan rakenne ja asiakkaiden asettamat vaatimukset. Edustajia voivat olla joko tuontiagentti, maahantuoja, komissionääri tai broker. (Pehkonen 2000, 52–56.)

Välitön vienti tarkoittaa, että viejä toimittaa tuotteensa markkinoille ilman edustajaa. Myyjä usein pystyttää markkinoille oman myyntikonttorin tai valmistusyksikön, kun toiminta kasvaa ja tehostuu. Välittömään vientiin päädytään usein silloin, kun tilanne vaatii enemmän huomiota mitä edustaja voisi tarjota. (Pehkonen 2000, 56.)

Oman valmistusyksikön perustaminen on muita ulkomaankaupan toimintavaihtoehtoja vaativampi. Oman yrityksen mahdollisuuksien lisäksi on selvitettävä yritystoiminnan aloittamisen edellytykset kohdemaassa. Näitä voivat olla maantieteelliset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset olot, poliittiset tekijät ja lainsäädäntö. (Pehkonen 2000, 57.)

3 Tullijärjestelmä ja talouden toimijat

3.1 Euroopan unionin tullialue

Suomen tulli on osa Euroopan unionin tullijärjestelmää ja on lisäksi merkittävä toimija Maailman tullijärjestössä. Tulli edistää ulkomaankaupan sujuvuutta, suojaa kuluttajaa ja ympäristöä sekä kantaa tullit, verot ja maksut. Tullilaitos vastaa EU:n tullietuussovintusten, alkuperäissääntöjen, yleisten alkuperäissääntöjen ja WTO:n alkuperäissääntöjen soveltamisesta. (Melin 2011, 246.)

Euroopan unionin yhteisön tullialueeseen kuuluvat kaikki EU:n jäsenvaltiot merineen ja ilmatiloineen (Melin 2011, 246). EU:n tulliliitto perustettiin vuonna 1968 helpottamaan jäsenvaltioiden yritysten kaupankäyntiä, yhdenmukaistamaan ulkopuolelta tuotujen tavaroiden tulleja ja suojelemaan ihmisiä, eläimiä ja ympäristöä. (Euroopan unioni 2020.)

Tulliliitto säätää kaikkien jäsenvaltioiden viranomaiset toimimaan yhdenmukaisesti ja soveltamaan samoja tariffeja kolmansista maista tuotuihin tavarihin. Näin ollen EU:n sisällä tavaroiden ja palveluiden liikkeistä ei makseta tullimaksuja. (Euroopan unioni 2020.)

3.2 Tullimaksut

Tullimaksu (eng. tariff) on yksinkertaisin kauppapolitiikan väline eli vero, joka kannetaan, kun tavara tuodaan maahan. Erityiset tullit peritään kiinteänä maksuna jokaisesta tuodusta tavarayksiköstä. Arvotullit ovat veroja, jotka peritään murto-osana tuonnin arvosta. Kummassakin tapauksessa tullin vaikutus on nostaa tavaroiden kuljetuskustannuksia johonkin maahan. (Krugman & Obstfeld 2006, 176.) Tullitariffien tarkoituksena on nostaa tavaran hintaa tuontimaassa ja alentaa sitä vientimaassa. Tuloksena näistä hinnan muutoksista kuluttajat häviävät tuontimaassa ja kuluttajat hyötyvät

vientimaassa. Lisäksi näin tullin määräämä hallitus saa tuloja. (Krugman ym. 2006, 182.)

Kansallisella tullilainsäädännöllä täydennetään yhteisön tullilainsäädäntöä, sillä voidaan määrätä monista menettelytapa-asioista, joita ovat esimerkiksi tulliverotus. Tullin kantamat verot ovat pääosin tavaraan liittyviä veroja, jotka perustuvat tuotteen ominaisuuksiin, alkuperään tai arvoon. Maksettavien tullien määrät näkyvät tullitariffista. (Melin 2011, 253, 272–273.)

3.3 AEO-sertifikaatti ja -toimijat

AEO-toimijat (Authorised Economic Operator) ovat valtuutettuja talouden toimijoita, jotka saavat tullitoiminnassaan tiettyjä etuja ja helpotuksia EU:n sekä kolmansien maiden alueilla. AEO on tulliviranomaisten ja talouden toimijoiden välinen maailmanlaajuinen kumppanuusohjelma, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisten toimitusketjujen turvallisuutta. Valtuuden saanut yritys saa etuuksia kahdenvälisen sopimusten (MRA) kautta. (Tulli 2024.)

EU vahvisti kansainvälisesti tunnustettuihin standardeihin perustuvan AEO-käsitteen luomalla sille oikeusperustan vuonna 2008 yhteisön tullikoodeksiin ja sen täytäntöönpanosäännöksiin. Ohjelman tarkoituksena on pyrkiä parantamaan kansainvälisen toimitusketjun turvallisuutta ja helpottamaan laillista kauppaa, sekä se on avoin kaikille toimitusketjun toimijoille. (Euroopan komissio 2016.)

4 Transatlanttinen suhde

Tässä kappaleessa käsitellään EU:n ja Yhdysvaltojen välistä nykytilaa ja kauppasuhteita. Suomen intressit EU:n jäsenvaltiona, eivät juurikaan eroa unionin kannasta. Suomelle ja EU:lle on tärkeää Yhdysvaltojen suhteen taloudellinen- ja turvallisuuspolitiinen tila (Ekholm 2004, 9).

4.1 Transatlanttisen suhteen tausta

Nykypäiväisen integraation ja maailmankaupan vapautumisen myötä Euroopan suorituskykyä, toimintaa ja rakennetta verrataan Yhdysvaltoihin. Euroopan Yhdysvallat -ajattelu on peräisin Iso-Britannian entisen pääministerin Winston Churchillin ajatuksesta. (Ekholm 2004, 10.)

Maailmankaupan vapautumisen johdosta globalisaatio on muuttanut perinteisiä turva-asetelmia (Ekholm 2004, 11). Yksi Yhdysvaltoja tärisyttänyt tapahtuma oli 11.9.2001 tapahtunut terrori-isku, josta Yhdysvallat toipuvat edelleen (Cornswell & Roberts 2010). WTC-iskut jättivät syvän lommon Yhdysvaltojen turvallisuuteen, talouteen sekä matkustamiseen että lentoliikenteeseen.

4.2 Yhdysvaltojen ja EU:n väliset kauppasuhteet

Kylmän sodan aikana Länsi-Eurooppa ja Pohjois-Amerikka koostivat maailman markkinataloudellisen ytimen. Asettelen jakautuminen näkyy kansainvälisessä taloudessa edelleen. Yksin EU:n ja Yhdysvaltojen välinen kauppa on neljä kymmenesosaa maailmankaupasta. Yhdysvaltojen ja EU:n markkinat eroavat toisistaan markkinatalouden mallien myötä. (Ekholm 2004, 20–21.)

Koska EU:n kauppapolitiikka ei ole erityisen voimakas ulkomaankaupan suhteissa, tärkeäksi nousee jäsenvaltioiden suhteet Yhdysvaltoihin (Ekholm 2004, 33).

Yhdysvallat ja EU ovat toisilleen suurimmat kauppa- ja investointikumppanit, mutta näiden välillä ei ole erityistä vapaakauppasopimusta. Transatlanttinen kauppa- ja investointikumppanuuden (TTIP) neuvottelut aloitettiin vuonna 2013, mutta päättyivät kuitenkin epäonnistuneesti vuonna 2016 ja suljettiin virallisesti vuonna 2019. (European commission 2025.)

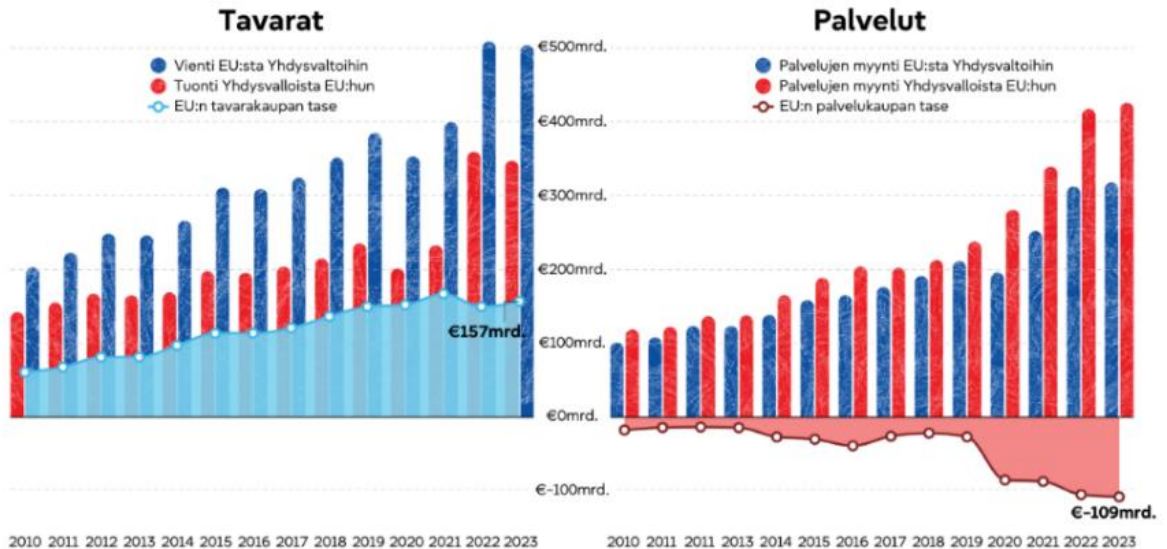
EU toimittaa Yhdysvaltoihin kriittisiä tarvikkeita, mukaan lukien lääkkeiden aineosia ja muita farmaseuttisia tuotteita, kehittyneitä koneita ja laitteita. Yhdysvallat toimittavat EU:lle maakaasua ja öljyä. Öljyn saanti on tärkeää EU:lle nykypäivänä paitsi energiavarmuuden varmistamiseksi myös vahvan aseman asettamisessa Venäjän sotilaallisen hyökkäyksen aikana Ukrainassa. (European commission 2025.)

Yhdysvallat on EU:n suurin kauppakumppani tavaroiden viennissä, tuonnissa se on toiseksi suurin. Palvelukaupassa Yhdysvallat oli suurin kauppakumppani niin viennissä kuin tuonnissa. (Euroopan parlamentti 2025.)

Palvelunkaupassa Yhdysvallat on suurin kauppakumppani niin viennissä kuin tuonnissakin. (Kuvio 1.) Kuvio 1. esittää tavara- ja palvelukauppaa EU:n ja Yhdysvaltojen välillä. Tavaravienti EU:sta Yhdysvaltoihin oli vuonna 2023 jopa 500 mrd. euroa (Kuvio 1).

Tavara- ja palvelukauppa EU:n ja Yhdysvaltain välillä

2010–2023, miljardia euroa

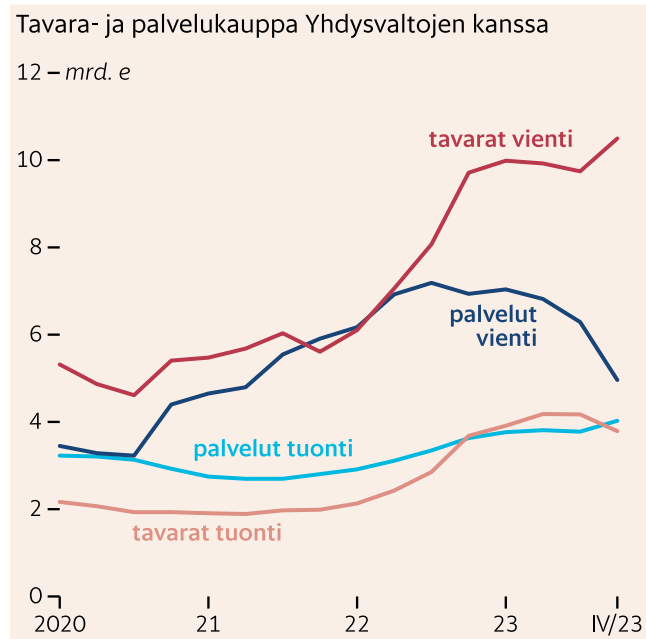
Lähde: Eurostat [ds-059331, bop_its6_det]

Kuvio 1. Tavara- ja palvelukauppa EU:n ja Yhdysvaltain välillä (Eurostat 2025).

4.3 Vientituotteet Suomesta Yhdysvaltoihin

Alla olevasta kuviosta näkyy, kuinka Suomen tavaroiden vienti Yhdysvaltoihin oli noin 11 mrd. euroa vuonna 2023 (Kuvio 2). Trumpin hallinnon asettamat tullit koskisivat näillä näkymin pelkästään tavaroiden tuontia eivätkä palveluiden.

Kuvio 2. Suomen tavara- ja palvelukauppa Yhdysvaltojen kanssa (Salmén 2025).

Yhdysvallat on Suomen tärkein vientimaa. Kasvu alkoi 90-luvun alkupuolella laman myötä. Ensin kasvu painottui paperiteollisuuden puolivalmisteisiin sekä koneisiin ja laitteisiin. Yhdysvallat on myös Suomen pääinvestointikohteita. (Pehkonen 2000, 18.)

Suomen vientituotteita nykypäivänä ovat teollisuuden koneet, laitteet, moottorit, paperituotteet, farmaseuttiset tuotteet ja lääkkeet (Tolsa 2024). Eniten 2000-luvulla vientiä ovat kasvattaneet risteilyalukset (Pehkonen 2000, 18).

5 Trumpin hallinnon politiikka

Yhdysvallat on maailman johtavin suurvalta ja länsimaisen yhteiskunnan keskiö. Donald Trump valittiin toistamiseen Yhdysvaltain presidentiksi vuoden 2024 vaaleilla. Nyt toista presidenttikauttaan istuva Trump on tunnettu kovasta kauppapolitiikastaan, jota kulminoitiin protektionisminä. Edellisellä kaudellaan vuosina 2017–2021 Trumpin taloustoimet osoittautuivat Kiinaan ja Trump asetti tulleja kiinalaisille tuotteille, mikä yltyi lopulta kauppasodaksi.

Tämän opinnäytetyön laatimisen aikana Trump suunnittelee tulleja paitsi Kiinalle, mutta myös Euroopalle ja muulle maailmalle. Tullien määrät eivät ole vielä täysin tiedossa, mutta odotetaan, että eurooppalaisille tuotteille tulisi 10–20 ja kiinalaisille 60 prosentin tullit (Tolsa 2024.)

5.1 Trumpin uusi kauppapolitiikka

Trumpin presidenttikausilla hänen ensisijaisena agendanaan on suojella Yhdysvaltain markkinaa. Presidentti Trump kannattaa ”America First” -kantaa, jota yleisesti tulkitaan protektionistiseksi. (Scherrer & Abernathy 2017.)

Trump on katsonut epäreilujen kauppasopimusten selittävän niin Yhdysvaltojen suuret kauppataaseen alijäämät kuin teollisuuden työpaikkojen menetyksetkin (Nilsson Hakkala, Wang & Kuusi 2018).

Presidentti Trump neuvonantajineen katsoo, että Yhdysvaltojen kauppapolitiikan tarkoituksena on vähentää kauppataaseen alijäämiä ja kääntää ne jopa ylijäämäisiksi. Trumpin hallinnon ajattelutavan takana vaikuttaa olevan 1500-luvulta 1800-luvulle vallinnut itsevaltiuden ajan kauppa- ja teollisuuspolitiikka, jonka tavoitteena oli ylijäämäinen kauppataase, eli viennin oli oltava tuontia suurempi. (Nilsson Hakkala ym. 2018.)

Yksi Trumpin ”Make America Great Again” -politiikan pyrkimyksistä on tuoda takaisin Yhdysvaltoihin työpaikat, jotka ovat kadonneet globalisaation johdosta

ja jotka on osittain ulkoistettu Kiinaan, Meksikoon ja muihin matalapalkkamaihin (Nilsson Hakkala ym. 2018).

5.2 Protektionismi

Protektionismi on kauppapolitiikka, jonka tarkoituksena on auttaa tietyllä toimialalla kotimaisia tuottajia, kun vastassa ovat ulkomaiset tuottajat. Auttaa voidaan esimerkiksi nostamalla ulkomaisten tuotteiden hintoja, alentamalla kotimaisten tuottajien kustannuksia ja rajoittamalla ulkomaisten tuottajien pääsyä kohdemarkkinoille. Protektionistisen politiikan argumentteina toimivat muun muassa maanpuolustus, kauppavaje, työllisyys, kehittyneet teollisuudenalat tai reilu kauppa. (Abboushi 2010.)

Protektionismin menetelmiä tuontitariffien lisäksi ovat kiintiökatot, joilla rajoitetaan tuontituotteiden tarjontaa, lainsäädölliset esteet, tuet kotimaisille tuottajille, valuuttakontrollit (Abboushi 2010.)

Protektionismia on ollut aina ja ennen Trumpin kauppapolitiikkaa sen viimeisin aalto oli vuonna 2008 globaalin talouskriisin aikana. Huoli vaikeista ajoista kotimarkkinoilla antaa aiheita korostettuun puolustamiseen. (Heikkinen 2013.)

5.3 Trumpin ja Kiinan suhteet

Yhdysvaltain ulkopoliittika on vuosisadan vaihteesta lähtien keskittynyt pitkään Kiinaan - Washingtonin seuraavan vertaiskilpailijaan. Yhdysvaltojen kasvaneet jännitteet Kiinasta nykypäivänä ovat näkyneet esimerkiksi COVID-19 alkuperän sekä ideologisten ja geopoliittisten erojen myötä. Trumpin harjoittaman nationalismien myötä, Kiina nähdään ideologisena vastakohtana sekä myös talousuhkana. (Wen 2022.)

Kiinan ja Yhdysvaltain kauppasodalla tarkoitetaan vuonna 2018–2020 Trumpin hallinnon harjoittamaa kauppapolitiikkaa Kiinaa vastaan, jolloin hän asetti jopa 70 % tuontitulleja kiinalaisille tuotteille. Kauppasota sai alkunsa maaliskuussa

2018. Trumpin hallinto määräsi useita tulleja teräkselle, alumiinille, pesukoneille, aurinkopaneeleille ja Kiinasta tuleville tavaroille, mikä vaikutti täytöntöönpanohetkellä jopa 380 miljardin dollarin arvoiseen kauppaan, ja merkitsee lähes 80 miljardin dollarin veronkorotusta. (York 2025.)

6 Tullien vaikutukset suomalaisille vientiyrityksille

Seuraavaksi listataan mahdollisia vaikutuksia suomalaisille vientiyrityksille joita seuraa, jos Trumpin hallinto asettaa tulleja EU:lle. Kirjoittaja on tutustunut kattavasti kirjallisuuteen sekä kokoaa sieltä löytynyttä aineistoa listatessaan selvitystyön myötä löytyneitä tuloksia. Vaikutukset on jaettu suoriin ja epäsuoriin vaikutuksiin. Lähteinä toimii mediasta sekä tietokannoista haetut artikkelit, joissa ennustetaan mahdollisia vaikutuksia yrityksille.

6.1 Suorat vaikutukset

Väistämättömät vaikutukset ovat hintojen nousu ja haasteet toimitusketjuissa. Nimenomaan EU:n asettamat vastatullit johtavat hintojen nousuun Suomessa ja EU:ssa. Pelkkien Yhdysvaltojen asettamien tullien vaikutus hintoihin EU:ssa ei ole yksiselitteinen. (Myllyniemi 2024; Kivipelto 2024.)

EU voi asettaa vastatulleja Yhdysvalloista tuleville tuotteille, tehdä valituksen WTO:lle ja vaatia korvauksia (Euroopan parlamentti 2025). Euroopan komission johtaja Ursula von der Leyen sanoo, että EU:lla on vahva suunnitelma kostaa Trumpin asettamia tulleja vastaan, jos neuvottelut eivät ensin tuota tulosta (Rankin 2025).

Materiaalien ja tavaroiden saatavuusongelmia ilmenee niille yrityksille, jotka hankkivat tuotteita tai komponentteja ulkomailta. Koska maailmantalouden toimijat ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa, tullit voivat häiritä EU-yritysten toimitusketjuja ja vaikeuttaa tiettyjen tuotteiden hankintaa kohtuulliseen hintaan. (Euroopan parlamentti 2025.) Toimitusketjussa saattaa tapahtua muutoksia, kun tullien myötä tuotantoa siirretään Kiinasta muihin halpatuottomaihin (Ikonen; Kerola & Vilmi 2019.)

Suomalaiset vientituotteet ovat uhan alla, kun inflaatio ja yleinen talouden epävarmuus tuovat näillä näkymin eniten negatiivisia vaikutuksia. Tullit saattavat haitata yritysten mahdollisuuksia työllistää ihmisiä. On kuitenkin

vaikea sanoa suoraan, miten tullit vaikuttaisivat suomalaisiin yrityksiin ja heidän kykynsä työllistää. (Kivipelto 2024.)

Suomella on kuitenkin muutamilla aloilla sellaista vietävää, jota Yhdysvallat tarvitsee oman tuotantonsa tukemiseen. Tällaisia löytyy muun muassa puolustusteknologian sektorilta. Kaksikäyttötuotteille esimerkiksi jäänmurtajille on kysyntää Yhdysvalloissa pelkästään huoltovarmuuden näkökulmasta. (Ylisipola 2024.)

Tullit vähentävät eurooppalaisten ja suomalaisten investointikyvykkyyttä ja -halukkuutta, kun talouden epävarmuus kasvaa (Tolsa 2024). Rahoitus- sekä investointimarkkinoiden epävarmuus voidaan lukea myös epäsuoriksi vaikutuksiksi ja niistä enemmän seuraavassa kappaleessa.

6.2 Epäsuorat vaikutukset

Lista Trumpin tullien aiheuttamista epäsuorista vaikutuksista suomalaisille vientiyrityksille, on loputon. Seuraavaksi listataan kuitenkin tutkimustyön myötä nousseita varteenotettavimpia vaikutuksia.

Merkittävin ja laaja-alaisin vaikutus on talouden epävarmuus ja sen kasvun heikkeneminen. Rahoitusmarkkinoilla uutiset edellisestä kauppasodasta ovat lisänneet levottomuutta, ja osakemarkkinoiden heilunta voimistui jo Trumpin edellisellä kaudella. (Ikonen ym. 2019; Rehn 2025.)

Tullien asettamisesta käynnistyvä mahdollinen kauppasota saa inflaation laukkaamaan. Etenkin jos EU asettaa vastatulleja, hinnat nousevat eli inflaatiopaine kasvaa. (Taussi 2024.) Inflaatio tarkoittaa yleisen hintatason nousua, jolloin rahan ostovoima heikkenee. Silloin samalla rahamäärällä saa vähemmän tuotteita tai palveluita kuin ennen. (Euroopan keskuspankki 2025.)

Tullit voivat vaikuttaa Suomeen myös välillisesti, jos ne iskevät Euroopan maihin, joihin Suomi vie teollisuuden välituotteita. Suomessa on Saksan vahvan autoteollisuuden alihankkijoita, näin ollen merkittävä vaikutus EU:lle saattaa tulla mutkan kautta, sillä Saksa on EU:ssa Yhdysvaltain suurin

kauppakumppani ja siellä on merkittävää autoteollisuutta. (Tausi 2024; Ylisipola 2024.)

Trumpin hallinnon tullit Kiinaan aiheuttavat myös ongelmia Eurooppaan. Kun Kiina ei enää kannata halpatuotteiden valmistusta Yhdysvaltoihin, ne ajautuvat todennäköisesti Eurooppaan. Tästä seuraa se, ettei Euroopassa kannata enää valmistaa näitä samoja tuotteita ja tuotantoa joudutaan lakkauttamaan. (Koistinen 2025.)

Jos Trumpin talouspolitiikka tuo sittenkin vauhtia Yhdysvaltojen talouteen, sillä voi olla positiivisia vaikutuksia (Öistämö 2025). Pörssikurssit ovat reagoineet Yhdysvalloissa nousujohteisesti ja pääomasijoitusmarkkinan kannalta se on hyvä signaali. Se voi tuoda etua suomalaisille yrityksille, joilla on tuotantoa ja toimintaa jo Yhdysvalloissa. (Goetz 2025.)

7 Miten vastata tullien aiheuttamiin vaikutuksiin

Tässä kappaleessa käsitellään sitä, miten suomalaiset vientiyrietykset voivat vastata tullien aiheuttamiin vaikutuksiin. Toimet jaetaan ennakoiviin ja reagoiviin toimenpiteisiin.

Trumpin asettaessa tullimaksuja suomalaisille vientituotteille, jotka saapuvat Yhdysvaltojen markkinoille, tuotteista tulee kalliita yhdysvaltalaisille ja meidän tuotteiden ja palveluiden kysyntä vähenee. Tämä ohjaa yhdysvaltalaista kuluttajaa suosimaan kotimaisia tuotteita, eivätkä suomalaiset vientituotteet käy kaupaksi. Kuten edellä on mainittu, Yhdysvallat on Suomen merkittävin vientimaa, joten vaikutukset voivat syntyä suuriksi meillä täällä Suomessa.

7.1 Riskin kartoitus

Yrityksen tulee analysoida ja kartoittaa riskiskenaario voidakseen vastata Trumpin hallinnon asettamien tullien aiheuttamiin vaikutuksiin. Ensin yrityksen pitää selvittää mihin tuotteisiin tai palveluihin tullit kohdistuvat. Kohdistuvatko ne tuotteisiin vai palveluihin, molempiin, vai vain osaan niistä?

Kun on selvitetty mihin tullit osuvat, selvitetään miten tilanne tulee vaikuttamaan yritykseen. Selvitetään miten ja kuinka suuresti tullit tulevat vahingoittamaan yrityksen toimintaa. Löytyykö tilanteesta mahdollisesti positiivisia vaikutuksia tai markkinarako?

Tulee myös selvittää mitkä ovat yrityksen merkittävimmät kilpailijat ja missä markkinoilla he toimivat. Jos kilpailijat ovat yhdysvaltalaisia, heille syntyy kilpailuetua tilanteesta, kun heidän tuotteensa muodostuvat edullisemmiksi yhdysvaltalaisille kuluttajille.

Vain tämän selvitystyön jälkeen voidaan keskittyä muodostamaan suunnitelma selviytyäkseen vallitsevasta tilanteesta.

7.2 Vaikutuksien ennakointi

Talouden ennakointi voi olla välillä hyvinkin haastavaa. Vallitseva erittäin haastava tilanne ja Trumpin ailahteleva käyttäytyminen eivät edesauta tilannetta. Voimme kuitenkin oppia hieman Trumpin edellisestä kaudesta ja tilanteen katsominen etäämmältä helpottaa usein ratkaisun keksimisessä. Kuitenkin tullien iskiessä, suomalaisyritysten tulee reagoida tilanteeseen mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti.

Trumpin kauppapolitiikkaa ennakoidessa tulee olla ajan tasalla siitä, missä maailman- sekä kauppapolitiikassa mennään. Trump ei ole vielä päättänyt tulleista eikä niiden ajankohdasta. Hänen mielipiteensä tuntuvat muuttuvan jatkuvasti, mikä tekee tilanteesta entistäkin haastavamman.

Tullien myötä talouden epävarmuus heijastuu yritysten investointihalukkuuteen ja osakekursseihin, sekä rahoitusmarkkinoihin. Heikko talouskasvu heikentää myös bruttokansantuotteen kehitystä koko maailmassa. Pitämällä yrityksen tuotteen mahdollisimman kilpailukykyisenä ja toiminnan kannattavana, mahdollisuus selviytyä tilanteesta, kasvaa.

Kuten muissakin riski- ja kriisitilanteissa, kannattava ja järkevä liiketoiminta edesauttaa yritystä selviytymään entistäkin paremmin. Tällaisia ennakoivia toimia voivat olla esimerkiksi likvidin varallisuuden pitäminen vapaana, jotta pystytään kriisin kohdatessa vastaamaan nopeasti, vaikka investoimalla tuotantoon tai varastoon Yhdysvalloissa.

Jos tilanteen ennakointia pohtii entistäkin kauempaa, voivat yritykset ottaa osaa ja osallistua kansainväliseen keskusteluun ja neuvotteluihin. Näin voitaisiin välttää tullit ja jopa koko kauppasota. Suomen Nato-jäsenyydestä voi olla hyötyä diplomaattisissa neuvotteluissa ja se voi tuoda etuja myös yksittäisille yrityksille Yhdysvaltojen markkinoilla. Vaikka neuvottelut käydään EU- tai valtiotasolla, on silti tärkeää, että yrityksen ääni saatetaan kuulluksi.

Yritykset voivat hyödyntää kauppasuhteitaan hyväksi neuvotteluissa ja vaikuttaa näin tullien asettamiseen. Yrityksen kannattaa pysyä ajan tasalla EU:n ja

Yhdysvaltojen välisessä vuoropuhelussa. Jos EU ei pääse Yhdysvaltojen kanssa sopimukseen tullien välttämiseksi, EU tulee käyttämään erilaisia keinoja suojautuakseen. Keinoja voivat olla esimerkiksi vastatullit.

Yrityksillä, joilla on toimintaa tai jopa tuotanto Yhdysvalloissa, voivat kasvattaa toimintaansa entisestään markkinoilla välttyäkseen tulleilta. Trumpin presidenttikausi on neljä vuotta, mikä saattaa koitua liian lyhyeksi ajaksi siirtää tuotanto kokonaan, mutta toimintaa voi kasvattaa siellä, jos siihen on mahdollisuus. Yritys voi myös siirtää enemmän varastoaan Yhdysvaltojen toimipisteelleen, välttääkseen korkeammat tullimaksut. Tämä ei ole kuitenkaan kovin kestävä tai pidemmän aikavälin ratkaisu.

Yksi vaihtoehto välttää tullien vaikutukset, on etsiä uusia markkinoita Yhdysvaltojen markkinan tilalle. Uusilla potentiaalisilla markkinoilla, yritys voi korvata myynnit, jotka menetettäisiin Yhdysvalloissa, kun kysyntä siellä laskisi. Jos muita markkinoita ei löydy, yrityksen tulee tyytyä selviytymiseen mahdollisimman hyvin markkinoilla.

Tilanteen kartoittamiseen sekä ennakointiin kuuluu avoin keskustelu asiakkaiden kanssa. Yrityksen tulee käydä keskustelua asiakkaidensa kanssa ja selvittää sitä kautta heidän uskollisuuttaan vallitsevan tilanteen kohdatessa. Vaikka tuotteiden hinnat nousevat Yhdysvalloissa, yrityksillä saattaa silti olla mahdollisuus pärjätä markkinoilla luotettavan asiakaskunnan myötä. Yritys voi vakiinnuttaa asiakaskuntaa myös luomalla ainutlaatuisen tuotteen, jota ei muilla toimijoilla ole tarjota.

Tulleja ennakoimissa voidaan hyödyntää erilaisia työkaluja tilanteen arvioimiseksi. Voidaan hyödyntää samoja työkaluja, mitä hyödynnettäisiin, kun yritys laajentaa toimintaansa uusille markkinoille. SWOT-analyysillä voidaan arvioida tilanne listaamalla sen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Tällöin saadaan kattava yleiskatsaus yrityksen selviytymisestä ja pystytään tiedostamaan paremmin mahdollisuudet. Analyysin myötä ymmärretään mihin asioihin voidaan itse vaikuttaa ja mitkä ovat meidän vaikutuksemme ulottumattomissa.

Ukrainan rauhanneuvottelut ja jälleenrakentaminen tuovat toivoa suomalaiselle teknologia- ja rakennusosalalle. Hyvällä ennakkoinnilla ja reagoitakyvyllä yritykset pääsevät jo pitkälle.

7.3 Vaikutuksiin reagointi

Väistämättömin vaikutus on hintojen nousu. Vientirytykset joutuvat nostamaan tuotteidensa hintoja, koska tullimaksut nousevat heille. Tullimaksu kohdistuu suoraan viejälle, joka vie tuotteen Yhdysvaltoihin. Tällöin hän joutuu nostamaan tuotteidensa hintoja, jolloin loppuasiakas usein lopulta maksaa tullin hinnan. Näin noussut hinta laskee kysyntää, kun kotimaiset tuotteet tulevat edullisemmiksi yhdysvaltalaiselle kuluttajalle. Tällöin tuotteiden hinnat Suomessa eivät kuitenkaan nouse, mutta EU saattaa kuitenkin vastata Trumpin asettamiin tulleihin vastatulleilla. Tällöin Yhdysvalloista EU:hun tuotujen tuotteiden hinnat nousevat meille eurooppalaisille kuluttajille.

Jos EU päättää olla asettamatta vastatulleja, hinnat eivät ainakaan suoranaisesti lähde nousuun Euroopassa, mutta Trumpin tullien aiheuttama inflaation kasvu saattaa epäsuorasti nostaa yleistä hintatasoa.

Tilanne yrityksille, joilla on reilusti tai jopa kokonaan toiminta Yhdysvalloissa voi olla erilainen kuin muille. Vaikutukset näille yrityksille, saattavat olla vähäiset tai jopa positiiviset. Yritykset voivat siirtää toimintaansa ja varastoaan entisestään Yhdysvaltoihin ennen tullien alkamista välttääkseen tullit. Yhdysvaltojen markkinoilla oleville suomalaisille yrityksille tämä saattaa toimia mahdollisuutena siirtää tuotantonsa kokonaan Yhdysvaltoihin.

8 Loppuluku

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää mitä vaikutuksia suomalaisille vientiyrityksille syntyy, jos Donald Trumpin hallinto asettaa tuontitulleja EU:sta tuleville tuotteille. Työssä selvitettiin mitä mahdolliset vaikutukset tulevat olemaan ja miten niitä voidaan ennakoida sekä myöhemmin, miten niihin voidaan reagoida. Työ tehtiin suomalaisille vientiyrityksille, antaakseen heille keinoja selviytyä sekä helpottaakseen heidän toimintaansa tilanteen kohdatessa.

Työ eteni hyvin kirjoittajan perusteellisen suunnittelun ja ajatustyön ansiosta. Työn tavoitteisiin päästiin ja työstä saatiin koostettua tiivis tietopaketti suomalaisyrityksiä varten. Mielenkiinto aihealuetta kohtaan edesauttoi opinnäytetyön parissa työskentelyä sekä näkyy lopputuloksessa.

Työn teoriaosa koostui kansainvälistä kauppaa sekä Trumpin tullien vaikutuksia käsittelevien lähteiden käsittelystä. Kansainvälisen kaupan lähteet koostuivat suurimmilta osin kirjallaisista lähteistä. Tullien vaikutuksia käsiteltäessä lähteet koostuvat nettilähteistä, aiheen ajankohtaisuuden takia. Toiminnallisessa osassa spekulointia ja pohdittiin teoriaosassa esiin nousseita vaikutuksia ja annettiin konkreettisia keinoja yrityksille ennakoida ja reagoida vaikutuksiin.

Tullien vaikutuksista käydään jatkuvaa keskustelua mediassa, mutta työ listaa varten otettavimmat vaikutukset yhteen raporttiin. Tutkimustyön myötä löydettiin merkittäviä vaikutuksia suomalaisille vientiyrityksille, joihin yritysten on hyvä varautua ajoissa.

Laaja-alaisimmat vaikutukset olivat kansainvälisen talouden epävarmuuden lisääntyminen sekä suomalaisyritysten tuotteiden kysynnän lasku Yhdysvaltojen markkinoilla. Tilanteen edetessä suomalaisyritysten tulee reagoida nostamalla hintoja, ja yritykset tulevat kohtaamaan esimerkiksi toimitusketjun vaikeuksia.

Trumpin hallinto pyrkii tullien avulla nostamaan ulkomaisten tuotteiden hintoja, asettamalla niille korkeammat tullimaksut. Tällöin yhdysvaltalaiset kuluttajat alkavat suosimaan kotimaisia tuotteita ulkomaisten sijasta. Tässä Trump

tulisikin onnistumaan, mutta ei kuitenkaan ilman seuraamuksia. EU saattaa vastata tulleihin vastatulleilla, mikä vahvistaa väitettä, että kauppasodassa ei ole voittajaa eikä häviäjää. Trumpin protektionistiset toimet haastavat ajattelemaan onko 2000-luvun globalisaatio, jossa valtiot voivat käydä vapaasti kauppaa maailmanlaajuisesti, tulossa tiensä päähän.

Kirjoittajan mielenkiinto kansainvälistä kauppaa sekä Yhdysvaltojen markkinoita kohtaan kasvoi entisestään työn myötä. Kirjoittaja on kiinnostunut jatkamaan tutkimusta mahdollisesti jatko-opinnoissaan. Tutkimusta voi jatkaa käsittelemällä tullien todellisia vaikutuksia, jos ne lopulta asetetaan. Vaihtoehtoisesti työtä voi laajentaa syvällisemmässä tutkimuksessa käsittelemään Yhdysvaltojen ja Suomen välisiä kauppasuhteita pidemmällä aikavälillä.

Opinnäytetyön valmistumisen ajankohtana Trump vielä suunnittelee tullien asettamista EU:lle, mutta on selvää, että EU ei jättäisi vastaamatta takaisin. EU:n jäsenvaltioiden tavoin Suomelle syntyy laaja-alaisia vaikutuksia, kun suurimman kauppakumppanimme Yhdysvaltojen väliseen kauppaan puututaan. Haasteeksi muodostuu, miten selviämme markkinoilla, millä hinnalla sekä onko paluuta entiseen.

Lähteet

Abboushi, S. 2010. Trade protectionism: reasons and outcomes. Duquesne University. Viitattu 13.3.2025. <https://doi.org/10.1108/10595421011080760>.

Ekholm, P. 2004. Transatlanttinen suhde – Yhdysvallat Euroopan Unionin peilinä. Helsinki: Edita.

Euroopan keskuspankki 2025. Mitä on inflaatio? Viitattu 26.2.2025. https://www.ecb.europa.eu/ecb-and-you/explainers/tell-me-more/html/what_is_inflation.fi.html.

Euroopan komissio 2016. Valtuutetut talouden toimijat: suuntaviivat. Viitattu 19.3.2025. https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2017-03/aeo_guidelines_fi.pdf.

Euroopan parlamentti 2025. EU:n ja Yhdysvaltain kauppaa: miten tuontitullit vaikuttaisivat Eurooppaan. Euroopan parlamentti -sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://www.europarl.europa.eu/topics/fi/article/20250210STO26801/eu-n-ja-yhdysvaltain-kauppa-miten-tullit-vaikuttaisivat-eurooppaan>.

Euroopan unioni 2020. Tulli. EU tulliliitto. Viitattu 2.4.2025. https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/customs_fi.

European comission 2025. United States. EU trade relations with the United States. Facts, figures and latest developments. Viitattu 12.3.2025. https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/united-states_en?prefLang=fi.

Eurostat 2025. International trade of EU and non-EU countries since 2002 by SITC. Viitattu 12.3.2025. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ds-059331__custom_15265793/default/table?lang=en.

Goetz, J. 2025. Suomalaisyriykset varautuvat kauppasotaan. Helsingin Sanomat -sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://www.hs.fi/visio/art-2000010971458.html>.

Heikkinen, A. 2013. Protektionismin peikko. Ulkoministeriö-sivusto. Viitattu 2.4.2025. https://um.fi/uutiset/-/asset_publisher/GRSnUwaHDPv5/content/protektionismin-peikko.

Hirsjärvi, S; Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Ikonen, P.; Kerola, E. & Vilmi, L. 2019. Kauppasota heikentänyt merkittävästi maailmantaloutta. Euro&Talous-sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://www.eurojatalous.fi/fi/2019/4/kauppasota-heikentanyt-merkittavasti-maailmantaloutta/>.

Iloranta, K. & Pajunen-Muhonen, H. 2018. Hankintojen johtaminen: Ostamisesta toimittajamarkkinoiden hallintaan. Tallinna: AS Pakett.

Kivipelto, K. 2024. Nyt kannattaa rakentaa oma talous kestäväksi, jos Trumpin tulliuhkailut menevät läpi, sanoo ekonomisti. Yle.fi-sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://yle.fi/a/74-20127378>.

Koistinen, L. 2025. Listasimme Trumpin ennakoituja talousvaikutuksia – näihin kannattaa varautua. Yle.fi-sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://yle.fi/a/74-20137423>.

Krugman, P. & Obstfeld, M. 2006. International Economics: Theory & Policy. 7. painos. Boston: Pearson Addison-Wesley.

Melin, K. 2011. Ulkomaankaupan menettelyt: vienti ja tuonti. 1. painos. Tampere: Amk-Kustannus Oy.

Myllyniemi, M. 2024. Näin Trumpin voitto puree kaikkiin suomalaisiin – lue kymmenen kysymystä ja vastausta talousvaikutuksista. Yle.fi-sivusto. Viitattu 26.2.2025. <https://yle.fi/a/74-20122664>.

Nilsson Hakkala, K.; Wang, M. & Kuusi, T. 2018. Tulleja ja uhkauksia: Presidentti Trumpin kauppapolitiikka ja sen seuraukset Suomelle. Etna-sivusto. Viitattu 17.2.2025. <https://www.etla.fi/julkaisut/tulleja-ja-uhkauksia-presidentti-trumpin-kauppapolitiikka-ja-sen-seuraukset-suomelle/>.

Pehkonen, E. 2000. Vienti- ja tuontitoiminta. 1. painos. Porvoo: WS Bookwell Oy.

Rankin, J. 2025. EU has a "strong plan" to retaliate on Trump tariffs, says Von Der Leyen. The Guardian -sivusto. Viitattu 2.4.2025. <https://www.theguardian.com/business/2025/apr/01/eu-has-a-strong-plan-to-retaliate-on-trump-tariffs-says-von-der-leyen>.

Rehn, O. 2025. Euroopan ja Suomen talouden näkymät voimapolitiikan puristuksessa. Suomen Pankki. Viitattu 7.4.2025.

<https://www.suomenpankki.fi/fi/ajankohtaista/puheet-ja-haastattelut/2025/euroopan-ja-suomen-talouden-nakymat-voimapolitiikan-puristuksessa/>.

Reinikainen, V. 2001. Kansainvälinen talous: Teoria, puitejärjestelmät ja muutospaineet. Helsinki: Yliopistopaino.

Salmén, P. 2025. Suomalaisyriykset varautuvat kauppasotaan. Helsingin Sanomat -verkkosivu. Viitattu 18.2.2025. <https://www.hs.fi/visio/art-2000010971458.html>.

Schrerrer, C. & Abernathy, E. 2017. Trump's Trade Policy Agenda. Viitattu 17.2.2025. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/trump-s-trade-policy-agenda/docview/1974530811/se-2?accountid=14446>.

Seristö, H. 2002. Kansainvälinen liiketoiminta. Vantaa: Dark Oy.

Suomen YK-liitto 2025. Yhdysvallat. Suomen YK-liitto -sivusto. Viitattu 6.2.2025. <https://globalis.fi/Maat/yhdysvallat>.

Taussi, S. 2024. Nyt kannattaa rakentaa oma talous kestäväksi, jos Trumpin tulliuhkailut menevät läpi, sanoo ekonomisti. Euro&Talous -sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://www.eurojatalous.fi/fi/2019/4/kauppasota-heikentanyt-merkittavasti-maailmantaloutta/>.

Tolsa, M. 2024. Varaudu tähän taloudessasi, kun Trumpista tulee presidentti. Yle.fi-sivusto. Viitattu 18.2.2025. <https://yle.fi/a/74-20121158>.

Tulli 2024. AEO-toimijan valtuudet. Viitattu 19.3.2025. <https://tulli.fi/yritykset/asiakkuus/aeo-toimija>.

Vahvaselkä, I. 2009. Kansainvälinen liiketoiminta ja markkinointi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Wen, M. 2022. Exporting the American Dream? Ideology and US China Policy Since 9/11. Viitattu 17.2.2025.

<https://www.worldscientific.com/doi/10.1142/S2377740022500154?srsIid=AfmBOop9oeRyCehnhwxKWZ9vrouOXeFBTXj78bos6T-dNTkWNRBOzLQA>.

WTO 2024. Members and Observers. World Trade Organization -sivusto. Viitattu 8.3.2025.

https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm.

Ylisipola, H. 2024. Vientiasiantuntija: Trumpin tulliuhka on lisäriski Suomen taloudelle – mutta näillä erikoisaloilla USA-vienti voi sujua meiltä aiempaa paremmin. Demokraatti-sivusto. Viitattu 19.2.2025.

<https://demokraatti.fi/vientiasiantuntija-trumpin-tulliuhka-on-lisariski-suomen-taloudelle-mutta-nailla-erikoisaloilla-usa-vienti-voi-sujua-meilta-aiempaa-paremmiin>.

York, E. 2025. Trump Tariffs: Tracking the Economic Impact of the Trump Trade War. Tax Foundation -sivusto. Viitattu 17.2.2025.

<https://taxfoundation.org/research/all/federal/trump-tariffs-trade-war/>.

Öistämö 2025. Suomalaisyriykset varautuvat kauppasotaan. Helsingin Sanomat -sivusto. Viitattu 19.2.2025. <https://www.hs.fi/visio/art-2000010971458.html>.